

**Climate Leadership Coalitionin asiantuntijalausunto
valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan
parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta
(U 26/2022 vp)**

Climate Leadership Coalition (CLC) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle.

Ehdotuksen tausta, sisältö ja tavoitteet

Euroopan komissio antoi joulukuussa 2021 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston uudelleen laadituksi direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta. Ehdotus on osa kesällä 2021 annettua 55-valmiuspakettia.

Direktiivin uudistamisen keskeiset tavoitteet ovat rakennusten kasvihuonekaasupäästöjen ja energian loppukulutuksen vähentäminen vuoteen 2030 mennessä sekä pitkän aikavälin vision asettaminen rakennuksille kohti EU:n laajuista ilmastoneutraaliutta vuonna 2050. Komission arvion mukaan esitys laskisi kasvihuonekaasupäästöjä 23 prosentilla vuonna 2030 ja 53,5 prosentilla vuonna 2050 suhteessa perusuraan.

Komission ehdotuksen mukaan uudisrakennusten on oltava päästöttömiä vuoden 2030 alusta alkaen. Siihen asti kaikkien uusien rakennusten on oltava lähes nollaenergiarakennuksia. Ehdotuksessa esitetään myös enimmäisarvot päästöttömien rakennusten primäärienergian kulutukselle. Olemassa oleville rakennuksille asetetaan ehdotuksessa energiatehokkuuden vähimmäistasot sekä aikataulut niiden saavuttamiselle.

CLC:n kanta

CLC:n mielestä on tärkeää, että rakennusten energiatehokkuussdirektiivi päivitetään vastaamaan 55-valmiuspaketin vaatimuksia. Erityisen olennaista on luoda pitkän aikavälin näkymä päästöjen mahdollisimman nopeaan vähenemiseen. Rakennuksiin kohdennettavien teknisten vaatimusten lisäksi esitämme harkittavaksi energiankäytön tehostamista tukevien liiketoimintamallien, erityisesti ns. palvelumallin, käyttöönoton edistämistä rakennusten lämmityssektorilla. Jos kaupan kohteena olisi lämmitysenergian sijaan tilan lämpimyyden, syntyisi lämmön toimittajalle kannustin minimoida lämmitykseen kuluva primäärienergia asiakaskohteessa ja tarjota siihen kuuluvia palveluja. Nykyinen liiketoimintamalli kannustaa myydyn energian määrän maksimoimiseen. Uskomme, että palvelumallin käyttöönotolla saavutettaisiin huomattavaa energian käytön tehostumista jo lyhyellä aikavälillä.

Ehdotus asettaa rajat myös rakennusten primäärienergian käytölle. CLC:n mielestä tähän liittyy kaksi tärkeää näkökohtaa. On ensisijaisen tärkeää, että fossiilisten energialähteiden käyttöä vähennetään. Ja kun vaihtelevan sähköntuotannon osuus sähkömarkkinoilla kasvaa tulevaisuudessa ja tarvitaan markkinoiden volatiliiteettiä tasaavia elementtejä on varmistettava, että rajoitus mahdollistaa rakennusten toimimisen kysyntäjoustoa tarjoavina elementteinä.

Yksityiskohtaisina kommentteina toteamme seuraavaa:

- Ehdotuksen mukaan jäsenvaltiot eivät saa tarjota taloudellisia kannustimia fossiilisia polttoaineita käyttävien kattiloiden asentamiseen joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta vuoden 2027 alusta lähtien. Mielestämme taloudellisten kannusteiden tarjoaminen tähän tarpeeseen tulisi lopettaa aiemmin. Kyse on järjestelmistä, joiden elinikä voi olla 15–20 vuotta ja jotka siten hidastavat omalta osaltaan irtautumista fossiilisista polttoaineista ja heikentävät energiaturvallisuutta.
- Ehdotuksessa esitetään myös, että uusille rakennuksille arvioidaan rakennuksen elinkaaren aikainen hiilijalanjälki (Global Warming Potential, GWP). Hiilijalanjälki on ilmoitettava energiatodistuksessa vuoden 2027 alusta lähtien osalle uusista rakennuksista ja vuoden 2030 alusta kaikille uusille rakennuksille. Elinkaaren aikaisen hiilijalanjäljen arviointi tulisi mielestämme edellyttää kaikilta uusilta rakennuksilta jo aiemmin. Tämä tukisi nähdäksemme vähähiilisten materiaalien markkinoita ja siten todennäköisesti edistäisi niiden kaupallistumista.

Helsingissä 25.4.2022,

Tuuli Kaskinen
CEO at Climate Leadership Coalition
+358505149752
@tuulikas